

Cuprins

Capitolul I. Punerea în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat	1
§1. Reglementare	1
§2. Legea penală mai favorabilă	2
§3. Structura incriminării	7
§4. Condiții preexistente	8
4.1. Obiectul infracțiunii	8
4.1.1. Obiectul juridic	8
4.1.2. Obiectul material	19
4.2. Subiecții infracțiunii	21
4.2.1. Subiectul activ	21
4.2.2. Subiectul pasiv	22
§5. Conținutul constitutiv	26
5.1. Latura obiectivă	26
5.1.1. Elementul material (<i>verbum regens</i>)	26
5.1.2. Urmarea imediată	62
5.1.3. Legătura de cauzalitate	63
5.1.4. Locul și timpul săvârșirii infracțiunii	63
5.2. Latura subiectivă	65
§6. Formele de săvârșire	68
§7. Sancțiuni	72
§8. Aspecte procesuale	84
Capitolul al II-lea. Conducerea unui vehicul fără permis de conducere	87
§1. Reglementare	87
§2. Legea penală mai favorabilă	88
§3. Structura incriminării	95
§4. Condiții preexistente	95
4.1. Obiectul infracțiunii	95
4.1.1. Obiectul juridic	95
4.1.2. Obiectul material	98

4.2. Subiecții infracțiunii	98
4.2.1. Subiectul activ	98
4.2.2. Subiectul pasiv	100
§5. Conținutul constitutiv	102
5.1. Latura obiectivă	102
5.1.1. Elementul material (<i>verbum regens</i>)	102
5.1.2. Urmarea imediată	149
5.1.3. Legătura de cauzalitate	153
5.1.4. Locul și timpul săvârșirii infracțiunii	153
5.2. Latura subiectivă	154
§6. Formele de săvârșire	156
§7. Sancțiuni	161
§8. Aspecte procesuale	166

Capitolul al III-lea. Conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe	169
§1. Reglementare	169
§2. Legea penală mai favorabilă	170
§3. Structura incriminării	178
§4. Condiții preexistente	178
4.1. Obiectul infracțiunii	178
4.1.1. Obiectul juridic	178
4.1.2. Obiectul material	182
4.2. Subiecții infracțiunii	182
4.2.1. Subiectul activ	182
4.2.2. Subiectul pasiv	184
§5. Conținutul constitutiv	185
5.1. Latura obiectivă	185
5.1.1. Elementul material (<i>verbum regens</i>)	185
5.1.2. Urmarea imediată	222
5.1.3. Legătura de cauzalitate	223
5.1.4. Locul și timpul săvârșirii infracțiunii	224
5.2. Latura subiectivă	225
§6. Formele de săvârșire	227
§7. Sancțiuni	233
§8. Aspecte procesuale	244

Capitolul al IV-lea. Refuzul sau sustragerea de la prelevarea

de mostre biologice	249
§1. Reglementare	249
§2. Legea penală mai favorabilă	249
§3. Structura incriminării	255
§4. Condiții preexistente	256
4.1. Obiectul infracțiunii	256
4.1.1. Obiectul juridic	256
4.1.2. Obiectul material	258
4.2. Subiecții infracțiunii	259
4.2.1. Subiectul activ	259
4.2.2. Subiectul pasiv	261
§5. Conținutul constitutiv	261
5.1. Latura obiectivă	261
5.1.1. Elementul material (<i>verbum regens</i>)	261
5.1.2. Urmarea imediată	283
5.1.3. Legătura de cauzalitate	285
5.1.4. Locul și timpul săvârșirii infracțiunii	285
5.2. Latura subiectivă	290
§6. Formele de săvârșire	294
§7. Sancțiuni	299
§8. Aspecte procesuale	308

Capitolul al V-lea. Părăsirea locului accidentului ori modificarea

sau ștergerea urmelor acestuia	309
§1. Reglementare	309
§2. Legea penală mai favorabilă	310
§3. Structura incriminării	317
§4. Condiții preexistente	318
4.1. Obiectul infracțiunii	318
4.1.1. Obiectul juridic	318
4.1.2. Obiectul material	321
4.2. Subiecții infracțiunii	321
4.2.1. Subiectul activ	321
4.2.2. Subiectul pasiv	323

§5. Conținutul constitutiv	323
5.1. Latura obiectivă	323
5.1.1. Situația-premisă	323
5.1.2. Elementul material (<i>verbum regens</i>)	326
5.1.3. Urmarea imediată	342
5.1.4. Legătura de cauzalitate	343
5.1.5. Locul și timpul săvârșirii infracțiunii	343
5.2. Latura subiectivă	351
§6. Formele de săvârșire	358
§7. Cazuri de inexistență a infracțiunii	358
§8. Sancțiuni	362
§9. Aspecte procesuale	368

Capitolul al VI-lea. Împiedicarea sau îngreunarea circulației pe drumurile publice

pe drumurile publice	376
§1. Reglementare	376
§2. Legea penală mai favorabilă	377
§3. Structura incriminării	380
§4. Condiții preexistente	380
4.1. Obiectul infracțiunii	380
4.1.1. Obiectul juridic	380
4.1.2. Obiectul material	381
4.2. Subiecții infracțiunii	382
4.2.1. Subiectul activ	382
4.2.2. Subiectul pasiv	384
§5. Conținutul constitutiv	384
5.1. Latura obiectivă	384
5.1.1. Elementul material (<i>verbum regens</i>)	384
5.1.2. Urmarea imediată	394
5.1.3. Legătura de cauzalitate	395
5.1.4. Locul și timpul săvârșirii infracțiunii	395
5.2. Latura subiectivă	397
§6. Formele de săvârșire	398
§7. Sancțiuni	401
§8. Aspecte procesuale	405

Capitolul al VII-lea. Nerespectarea atribuțiilor privind verificarea tehnică ori efectuarea reparațiilor	406
§1. Reglementare	406
§2. Legea penală mai favorabilă	407
§3. Structura incriminării	410
§4. Condiții preexistente	411
4.1. Obiectul infracțiunii	411
4.1.1. Obiectul juridic	411
4.1.2. Obiectul material	416
4.2. Subiecții infracțiunii	417
4.2.1. Subiectul activ	417
4.2.2. Subiectul pasiv	418
§5. Conținutul constitutiv	418
5.1. Latura obiectivă	418
5.1.1. Elementul material (<i>verbum regens</i>)	418
5.1.2. Urmarea imediată	424
5.1.3. Legătura de cauzalitate	425
5.1.4. Locul și timpul săvârșirii infracțiunii	425
5.2. Latura subiectivă	428
§6. Formele de săvârșire	429
§7. Sancțiuni	431
§8. Aspecte procesuale	432
Capitolul al VIII-lea. Efectuarea de lucrări neautorizate în zona drumului public	433
§1. Reglementare	433
§2. Legea penală mai favorabilă	434
§3. Structura incriminării	435
§4. Condiții preexistente	435
4.1. Obiectul infracțiunii	435
4.1.1. Obiectul juridic	435
4.1.2. Obiectul material	438
4.2. Subiecții infracțiunii	439
4.2.1. Subiectul activ	439
4.2.2. Subiectul pasiv	441

§5. Conținutul constitutiv	442
5.1. Latura obiectivă	442
5.1.1. Elementul material (<i>verbum regens</i>)	442
5.1.2. Urmarea imediată	448
5.1.3. Legătura de cauzalitate	449
5.1.4. Locul și timpul săvârșirii infracțiunii	449
5.2. Latura subiectivă	450
§6. Formele de săvârșire	450
§7. Sancțiuni	451
§8. Aspecte procesuale	452
Capitolul al IX-lea. Repararea prejudiciului produs ca urmare a infracțiunilor rutiere	453
§1. Decizia nr. 1 din 15 februarie 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Completul competent să judece recursul în interesul legii	453
§2. Legea nr. 132 din 31 mai 2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie (în vigoare din 13 iulie 2017)	458
§3. Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților	466
§4. Câteva concluzii cu privire la răspunderea civilă în cauzele penale privind infracțiunile de ucidere din culpă, prevăzută de art. 192 NCP, și de vătămare corporală din culpă, prevăzută de art. 196 NCP	467
Bibliografie	545

Capitolul I. Punerea în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat

§1. Reglementare^[1]

Reglementarea în vigoare – art. 334 NCP

Punerea în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat

(1) *Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai neînmatriculat sau neînregistrat, potrivit legii, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.*

(2) *Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau a unui tramvai cu număr fals de înmatriculare sau înregistrare se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.*

(3) *Tractarea unei remorci neînmatriculate sau neînregistrate ori cu număr fals de înmatriculare sau înregistrare se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.*

(4) *Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tractarea unei remorci ale cărei plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au fost retrase sau a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.*

Reglementarea anterioară – art. 85 din O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice^[2]

(1) *Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tramvai, neînmatriculat sau neînregistrat, se pedepsește cu închisoare de la unu la 3 ani.*

(2) *Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tramvai cu număr fals de înmatriculare sau de înregistrare se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.*

(3) *Tractarea unei remorci neînmatriculate sau neînregistrate ori cu număr fals de înmatriculare sau de înregistrare se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.*

(4) *Conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul sau tractarea unei remorci ale cărei plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au*

^[1] Prima reglementare a acestei infracțiuni a fost cea din **art. 35 din Decretul nr. 328/1966** privind circulația pe drumurile publice (republicat în M. Of. nr. 49 din 28 iunie 1984), care prevedea astfel: „(1) Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul neînmatriculat se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (2) Punerea în circulație sau conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul cu număr fals de înmatriculare se pedepsește cu închisoare de la 1 an la 5 ani”.

^[2] Republicată în M. Of. nr. 670 din 3 august 2006.

fost retrase sau a unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani.

§2. Legea penală mai favorabilă

Limitele de pedeapsă, cu **închisoarea**, sunt aceleași în ambele reglementări și sunt cuprinse:

1. între 1 an și 3 ani, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 334 alin. (1) NCP și de art. 85 alin. (1) din O.U.G. nr. 195/2002;

2. între 1 an și 5 ani, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 334 alin. (2) NCP și de art. 85 alin. (2) din O.U.G. nr. 195/2002;

3. între 6 luni și 2 ani, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 334 alin. (4) NCP și de art. 85 alin. (4) din O.U.G. nr. 195/2002.

În cazul infracțiunii prevăzute de art. 334 alin. (3) NCP și de art. 85 alin. (3) din O.U.G. nr. 195/2002, limitele de pedeapsă principală sunt **închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau amenda**.

În **primele trei situații**, determinarea legii penale mai favorabile nu se va face, de regulă^[1], prin raportare la limitele de pedeapsă cu închisoarea menționate mai sus, ci se va avea în vedere faptul că în Codul penal actual **pedeapsa închisorii este prevăzută alternativ cu pedeapsa amenzii penale**^[2].

În cazurile în care se pune problema determinării legii penale mai favorabile, de principiu, organul de urmărire penală va ține cont de **principiul activității legii penale**, prevăzut în art. 3 NCP.

Instanțele au la dispoziție mai multe criterii pentru a determina global^[3] legea penală mai favorabilă, ținând cont de faptul că, pe lângă soluțiile de condamnare^[4] și măsurile educative^[5] aplicabile minorilor, potrivit art. 18¹ CP 1969 și art. 19 din Legea nr. 255/2013^[6], în condițiile în care subiectul activ este găsit vinovat, se va putea dispune inclusiv o soluție de achitare dacă fapta nu prezintă pericolul social al unei infracțiuni.

^[1] Prin individualizarea pedepsei, organul judiciar, respectiv procurorul care realizează acordul de recunoaștere a vinovăției sau instanța de judecată, trebuie să aplice art. 5 NCP, ținând cont de Decizia Curții Constituționale nr. 265 din 6 mai 2014 (M. Of. nr. 372 din 20 mai 2014).

^[2] M. UDROIU, *Drept penal. Partea generală*, ed. a 3-a, Ed. C.H. Beck, București, 2016, p. 23.

^[3] Conform Deciziei nr. 265/2014, citată *supra*.

^[4] Condamnare în condiții privative de libertate (art. 57 CP 1969), condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei (art. 81 CP 1969), condamnare cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere (art. 86¹ CP 1969).

^[5] Art. 101 CP 1969.

^[6] Art. 19 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (M. Of. nr. 515 din 14 august 2013): „Atunci când, în cursul procesului, se constată că în privința unei fapte comise anterior intrării în vigoare a Codului penal sunt aplicabile dispozițiile art. 18¹ din Codul penal din 1968, ca lege penală mai favorabilă, procurorul dispune clasarea, iar instanța dispune achitarea, în condițiile Codului de procedură penală”.

Potrivit Codului penal în vigoare, acțiunea penală se poate soluționa, în cazul majorilor, și prin renunțarea la aplicarea pedepsei^[1] sau amânarea aplicării pedepsei^[2], iar în cazul minorilor, numai prin aplicarea unor măsuri educative^[3].

JURISPRUDENȚĂ

1. Stabilirea legii noi ca lege penală mai favorabilă prin raportare la faptul că noua lege prevede pedeapsa amenzii penale alternativ cu pedeapsa închisorii și la modalitatea de individualizare a executării pedepsei închisorii

Instanța de judecată a apreciat că legea penală mai favorabilă în speță este reprezentată de Codul penal intrat în vigoare la data de 1 februarie 2014, din următoarele considerente:

În primul rând, instanța a reținut că limitele de pedeapsă pentru închisoare sunt cuprinse între 1 an și 3 ani în cazul primei infracțiuni (conducere a unui autovehicul neînmatriculat – n.n.) și de la 1 an la 5 ani în cazul celei de-a doua infracțiuni (conducere a unui autovehicul cu număr fals – n.n.), în ambele reglementări penale succesive [art. 85 alin. (1) și (2) din O.U.G. nr. 195/2002, respectiv art. 334 alin. (1) și (2) NCP, intrat în vigoare la data de 1 februarie 2014], astfel că determinarea legii penale mai favorabile nu se va face prin raportare la aceste limite, ci, pe de o parte, raportat la faptul că noua lege prevede și pedeapsa amenzii penale alternativ cu pedeapsa închisorii, iar, pe de altă parte, raportat la modalitatea de individualizare a executării pedepsei închisorii, instanța urmând a analiza, în concret, care dintre cele două instituții de drept penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii prevăzută în art. 81 CP 1969 sau amânarea aplicării pedepsei prevăzută în art. 83 NCP, în vigoare la data de 1 februarie 2014 – este mai favorabilă inculpatului.

Sub acest ultim aspect, instanța a reținut că, dacă se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei, la rămânerea definitivă a acestei hotărâri, potrivit dispozițiilor art. 114 alin. (1) lit. b) din O.U.G. nr. 195/2002, republicată, permisul de conducere al inculpatului se va anula, inculpatul putând să obțină un nou permis de conducere după trecerea unei perioade de 1 an de la rămânerea definitivă a acestei hotărâri.

Dacă s-ar dispune amânarea aplicării pedepsei, instanța are posibilitatea, și nu obligația, de a aplica și dispozițiile art. 85 alin. (2) lit. g) NCP, ceea ce ar însemna ca inculpatul să nu conducă vehicule pe perioada termenului de supraveghere de 2 ani stabilit de lege.

În cazul concret dedus judecătii, instanța, raportat la modul de săvârșire și la natura infracțiunilor săvârșite, a apreciat că nu s-ar impune aplicarea prevederilor art. 85 alin. (2) lit. g) NCP și a reținut că legea penală mai favorabilă este Codul penal intrat în vigoare la data de 1 februarie 2014.

*C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 1696/A din 9 decembrie 2015,
www.rolii.ro*

[1] Art. 80 NCP.

[2] Art. 83 NCP.

[3] Art. 115 NCP.

2. Stabilirea legii noi ca lege penală mai favorabilă prin raportare la condițiile de incriminare, regimul sancționator ce prevede limite de pedeapsă mult mai reduse, chiar și în contextul tratamentului sancționator al concursului de infracțiuni

Instanța a reținut că, în ceea ce privește infracțiunile de punere în circulație sau conducere a unui vehicul neînmatriculat și de conducere a unui vehicul fără permis de conducere, condițiile de incriminare au fost preluate din O.U.G. nr. 195/2002, conținutul constitutiv este aproape identic cu cel din textul anterior, limitele de pedeapsă sunt aceleași, fiind reglementată alternativ și sancțiunea amenzii pentru prima infracțiune.

În ceea ce privește infracțiunea de furt calificat, s-a renunțat la unele elemente circumstanțiale de agravare prevăzute în Codul penal anterior, referitoare la săvârșirea furtului de două sau mai multe persoane împreună [art. 209 alin. (1) lit. a) CP 1969] și din loc public [art. 209 alin. (1) lit. e) CP 1969], iar regimul sancționator este mult mai blând în actualul Cod penal, ce sancționează furtul calificat în forma prevăzută de alin. (1) cu pedeapsa închisorii de la 1 la 5 ani, față de cel anterior: pedeapsa închisorii de la 3 la 15 ani. Prin prisma acestor ultime elemente, respectiv eliminarea unor forme agravante care, de altfel, au fost reținute în sarcina inculpaților la încadrarea infracțiunii de furt calificat, această faptă, comisă de inculpați în asemenea împrejurări – de cei doi inculpați împreună și din loc public –, se încadrează în infracțiunea de furt simplu, incriminată de art. 228 alin. (1) și (3) NCP, pentru care regimul sancționator este mult mai blând – închisoare de la 6 luni la trei ani sau amendă.

În acest context, s-a constatat că noul Cod penal este legea penală mai favorabilă prin condițiile de incriminare, regimul sancționator ce prevede limite de pedeapsă mult mai reduse, astfel încât, chiar și prin tratamentul sancționator al pluralității în forma concursului de infracțiuni – ce impune sporul fix și obligatoriu (spre deosebire de vechiul Cod penal, care reglementa un spor facultativ) –, nu se ating limitele speciale ale pedepsei din vechea normă penală.

Prin urmare, în temeiul dispozițiilor art. 386 NCPP, în aplicarea principiului legii penale mai favorabile consacrat de art. 5 NCP, instanța a dispus schimbarea încadrării juridice a faptelor.

Jud. Topoloveni, sent. pen. nr. 126 din 26 aprilie 2016, nepublicată

3. Stabilirea legii noi ca lege penală mai favorabilă prin raportare la prevederea pedepsei amenzii penale alternativ cu pedeapsa închisorii și independent de tratamentul sancționator mai sever al concursului de infracțiuni

Procedându-se la o reevaluare a legii penale mai favorabile aplicabile în cauză, s-a constatat că, spre deosebire de textele de incriminare a celor două infracțiuni deduse judecății, cuprinse în art. 85 alin. (1) și art. 87 alin. (1) din O.U.G. nr. 195/2002, republicată, în vigoare la momentul faptelor, care prevedeau doar pedeapsa închisorii, noile incriminări [art. 334 alin. (1) și art. 336 alin. (1) NCP] sancționează infracțiunile de punere în circulație sau conducere a unui vehicul neînmatriculat și de conducere a unui vehicul sub influența băuturilor alcoolice cu închisoare, alternativ cu amenda.

În raport cu circumstanțele reale ale faptelor și cele personale ale inculpatului, o condamnare la pedeapsa închisorii cu suspendarea condiționată sau cu suspendarea sub supraveghere a executării acesteia, după regulile prescrise de art. 81 și art. 86¹ și urm. CP 1969, nu este aptă să ducă la reinserția socială a inculpatului și nici să atingă obiectivul prevenției generale.

Pe de altă parte, în funcție de aceleași criterii menționate, sunt oportune stabilirea și aplicarea în sarcina inculpatului a pedepsei amenzii, și nu a închisorii. Independent de tratamentul sancționator mai sever al concursului de infracțiuni, așa cum este prevăzut în Codul penal adoptat prin Legea nr. 286/2009, prin natura și conținutul său, pedeapsa amenzii – care este una neprivativă de libertate – este oricum mai favorabilă decât pedeapsa închisorii, care implică privarea de libertate a celui condamnat.

De aceea, în speță, legea penală mai favorabilă este legea nouă.

*C.A. Târgu Mureș, s. pen., min. și fam., dec. pen. nr. 354/A din
25 iunie 2015, www.rolii.ro*

4. Stabilirea legii noi ca lege penală mai favorabilă. Achitarea prejudiciului până la primul termen de judecată. Reținerea circumstanței atenuante legale reglementate de art. 75 alin. (1) lit. d) teza I NCP

Inculpatul a fost condamnat de instanța de fond, în baza art. 228 alin. (1) NCP, cu aplicarea art. 396 alin. (10) NCPP, la două pedepse de câte 4 luni închisoare pentru săvârșirea a două infracțiuni de furt și, în baza art. 334 alin. (2) NCP, cu aplicarea art. 396 alin. (10) NCPP, la două pedepse de câte 8 luni închisoare pentru săvârșirea a două infracțiuni de punere în circulație sau conducere pe drumurile publice a unui autovehicul cu număr fals de înmatriculare sau înregistrare. În temeiul art. 38 alin. (2) raportat la art. 39 alin. (1) lit. b) NCP, au fost contopite pedepsele aplicate inculpatului, acesta urmând a executa pedeapsa cea mai grea, de 8 luni închisoare, la care s-a adăugat sporul obligatoriu de 5 luni și 10 zile, în final în sarcina inculpatului fiind stabilită pedeapsa rezultantă de 1 an, 1 lună și 10 zile închisoare. În baza art. 83 alin. (1) și (3) NCP, a amânat aplicarea pedepsei închisorii pe durata unui termen de supraveghere stabilit în condițiile art. 84 NCP, de 2 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare.

Astfel, în noua reglementare penală, aplicabilă inculpatului ca lege penală mai favorabilă, astfel cum a reținut și instanța de fond, achitarea prejudiciului până la primul termen de judecată se concretizează în circumstanța atenuantă legală reglementată de art. 75 alin. (1) lit. d) teza I NCP, or, cum în cauză, în ceea ce privește fapta de furt din 3 ianuarie 2013, al cărei prejudiciu a fost achitat de inculpat imediat după comiterea faptei, această condiție este îndeplinită, se impune reținerea circumstanței legale atenuante menționate.

Sub aspectul individualizării judiciare a pedepselor aplicate, curtea a apreciat că nu este necesar a reduce pedepsele aplicate, nici chiar în privința acestei infracțiuni – în cazul căreia pedeapsa aplicată de instanța de fond se încadrează și în noile limite, reduse ca urmare a reținerii circumstanței atenuante.

Curtea a reținut că instanța de fond a ales să aplice pedepse orientate spre minimul special – redus cu o treime și cu aplicarea și a art. 75 alin. (1) lit. d) NCP (în cazul

faptei din 3 ianuarie 2013), iar reducerea și mai accentuată a pedepselor ar lipsi, în opinia curții, procesul de individualizare de scopurile de exemplaritate și reeducativ și ar lipsi de conținut întreaga procedură penală derulată împotriva inculpatului.

A reținut că modalitatea de comitere a faptelor a fost una elaborată, inculpatul a implicat și alte două persoane în activitatea sa ilicită, elemente de fapt ce infirmă teza caracterului accidental al conduitei infracționale.

A apreciat, de asemenea, că modalitatea de executare aleasă de instanța de fond este una clementă și de natură atât a garanta reeducarea și reinsertia socială a inculpatului, cât și a preveni reiterarea unui astfel de comportament infracțional din partea acestuia și a apreciat că această modalitate de executare, mai oneroasă, dar ce asigură un grad mai mare de siguranță în vederea prevenirii reluării comportamentului infracțional, este justificată și adecvată scopului urmărit.

Pentru aceste motive, a admis apelul inculpatului numai sub aspectul reținerii circumstanței atenuante legale și a menținut celelalte dispoziții ale sentinței penale apelate.

C.A. București, s. I pen., dec. nr. 308/A din 18 februarie 2016, www.rolii.ro

5. Stabilirea legii vechi ca lege penală mai favorabilă. Aplicarea unei sancțiuni cu caracter administrativ, potrivit art. 91 CP 1969, în raport de condițiile în care au fost comise faptele, timpul scurs de la momentul comiterii lor, atitudinea procesuală a inculpatului

Prin sentința penală pronunțată de judecătorul fondului, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza I NCPP, a fost achitat inculpatul sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de conducere a unui autovehicul neînmatriculat sau neînregistrat, potrivit legii, conducere pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană care nu posedă permis de conducere și conducere pe drumurile publice a unui autovehicul de către o persoană având în sânge o îmbibație alcoolică peste limita legală, prevăzute de art. 334 alin. (1), art. 335 alin. (1) și art. 336 alin. (1) NCP, cu aplicarea art. 5 NCP. S-a reținut, în esență, prin actul de sesizare a instanței, că, la data de 20 aprilie 2013, în jurul orelor 18.00, inculpatul a fost depistat de lucrătorii de poliție în timp ce conducea pe raza comunei B., județul T., un ATV fără număr de înmatriculare. Inculpatul a coborât de la volanul ATV-ului, după ce în prealabil lucrătorii de poliție și-au declinat competența și i-au solicitat să le înmâneze actele necesare controlului, acesta declarând că nu are asupra sa documentele personale.

Instanța de fond a constatat că din probele administrate nu se pot stabili caracteristicile ATV-ului condus de către inculpat, nu se poate stabili, în această situație, dacă este necesar permis de conducere, existând un dubiu în această privință, care profită inculpatului, astfel că a dispus achitarea în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza I NCPP, respectiv fapta nu este prevăzută de legea penală.

În apelul declarat de procuror, pentru a elucida problema în discuție, la dosarul cauzei s-a depus un înscris eliberat de către Inspectoratul de Poliție al Județului T., în care se arată că persoana care conduce un autovehicul de tip ATV, având capacitatea cilindră de 107 cp și puterea motorului de 5 kW, trebuie să posedă permis de conducere, categoria B1 sau categoria B.

Așa fiind, instanța de apel a constatat că în mod greșit s-a dispus de către instanța de fond achitarea inculpatului, în condițiile în care, pentru conducerea autovehiculului în discuție, trebuia ca persoana respectivă să dețină permis de conducere. Ținând cont de condițiile în care au fost comise faptele, respectiv că inculpatul a condus pe o distanță relativ mică (aproximativ 50 m), într-o zonă cu circulație puțin intensă, având în vedere și timpul scurs de la momentul comiterii faptelor, apreciind și atitudinea procesuală a inculpatului (care a recunoscut comiterea faptelor și a arătat că a condus sub influența băuturilor alcoolice și nu deține permis), curtea a constatat că este suficientă pedepsirea inculpatului doar cu o sancțiune administrativă, potrivit art. 91 CP 1969, legea mai favorabilă fiind tocmai vechiul Cod penal.

C.A. București, s. a II-a pen., dec. nr. 697 din 7 mai 2015, www.rolii.ro

§3. Structura incriminării

Sub denumirea marginală „Punerea în circulație sau conducerea unui vehicul neînmatriculat” sunt reglementate următoarele infracțiuni:

1. forma de bază a infracțiunii, prevăzută de art. 334 alin. (1) NCP, care poate fi săvârșită în două modalități alternative de acțiune:

a) prin **punerea în circulație** a vehiculului (autovehicul sau tramvai)^[1] neînmatriculat sau neînregistrat;

b) prin **conducerea** pe drumurile publice a vehiculului (autovehicul sau tramvai) neînmatriculat sau neînregistrat;

2. forma agravată a infracțiunii, prevăzută de art. 334 alin. (2) NCP, care poate fi săvârșită în cele două modalități alternative:

a) prin **punerea în circulație** a vehiculului (autovehicul sau tramvai) cu număr fals de înmatriculare sau de înregistrare;

b) prin **conducerea** pe drumurile publice a vehiculului (autovehicul sau tramvai) cu număr fals de înmatriculare sau de înregistrare;

3. prima formă asimilată a infracțiunii, prevăzută de art. 334 alin. (3) NCP, raportat atât la forma de bază (*remorcă neînmatriculată, neînregistrată*), cât și la forma agravată (*remorcă cu număr fals*) ale acestei infracțiuni, poate fi săvârșită doar în modalitatea **tractării** unei remorci;

4. alte forme asimilate, prevăzute de art. 334 alin. (4) NCP, care pot fi săvârșite prin modalitățile alternative:

a) **conducerea** pe drumurile publice a unui autovehicul ale cărui plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au fost retrase;

b) **tractarea** unei remorci ale cărei plăcuțe cu numărul de înmatriculare sau de înregistrare au fost retrase;

c) **conducerea** pe drumurile publice sau **tractarea** unui vehicul înmatriculat în alt stat, care nu are drept de circulație în România.

^[1] Pentru definiția legală a autovehiculului și a vehiculului și diferența între noțiunile de „vehicul” și „autovehicul”, a se vedea art. 6 pct. 6 și 35 din O.U.G. nr. 195/2002 și *infra*, explicațiile de la 5.1.1. Elementul material (*verbum regens*), (ii) Considerații referitoare la conducere.

§4. Condiții preexistente

4.1. Obiectul infracțiunii

4.1.1. Obiectul juridic

(i) Chestiuni generale

Încă de la reglementarea prin Decretul nr. 328/1966, în doctrină^[1] au fost subliniate anumite caracteristici ale infracțiunii prevăzute atunci în art. 35 alin. (1) și (2) din decret, iar în prezent în art. 334 alin. (1) și (2) NCP.

Obiectul juridic specific protejat de norma de drept penal sunt relațiile sociale referitoare la siguranța circulației pe drumurile publice, care sunt puse în pericol prin prezența în trafic a unui autovehicul, tramvai sau remorcă neînmatriculată, neînregistrată sau cu numere false, retrase ori fără drept de circulație în România^[2].

Obiectul juridic secundar al acestei infracțiuni – al modalității prevăzute de alin. (4) în special – constă, conform unei opinii exprimate în doctrină^[3], în **relațiile sociale referitoare la comercializarea vehiculelor, realizarea unor evidențe exacte ale acestora și apărarea persoanelor fizice sau juridice împotriva furturilor**.

Rațiunea incriminării pare a fi mai degrabă aceea de a combate problematica identificării dificile a autorului unei infracțiuni rutiere (ori al unei abateri rutiere, în general) care a condus un autovehicul sau tramvai ori a tractat o remorcă neînmatriculată, neînregistrată ori cu un număr fals. Tocmai de aceea, nu este incriminată doar *conducerea* unui astfel de autovehicul ori tramvai, ci și *punerea acestuia în circulație*^[4].

Suntem de acord în totalitate cu aceste puncte de vedere, la care vom adăuga și *protejarea persoanelor care își înstrăinează vehiculele*, când cumpărătorii nu definitivează toate procedurile de înmatriculare, astfel încât în evidențele vehiculelor înmatriculate apar tot vânzătorii, și nu cumpărătorii, ceea ce poate atrage, spre exemplu, *răspunderea contravențională a vânzătorului pentru lipsa rovinei* (aspect detaliat mai jos).

^[1] C. TURIANU, CR. TURIANU, *Legislația rutieră comentată și adnotată*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1988, p. 280-287.

^[2] M. DOBRESCU, *Punct de vedere referitor la incidența infracțiunii prevăzute de art. 334 alin. (4) teza ultimă din Codul penal în cazul faptei de conducere pe drumurile publice a unui vehicul înmatriculat în alt stat, fără a deține asigurare pentru răspundere civilă pentru pagube produse prin accidente, valabilă pe teritoriul României*, în Pro Lege nr. 1/2016, p. 81.

^[3] I. RUSU, M.I. BĂLAN-RUSU, *Infracțiunile contra siguranței circulației pe drumurile publice în dreptul penal român*, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 85-86, citat în M. DOBRESCU, *op. cit.*, p. 82.

^[4] S. BOGDAN (COORD.), D.A. ȘERBAN, G. ZLATI, *Noul Cod penal. Partea specială. Analize, explicații, comentarii. Perspectiva clujeană*, Ed. Universul Juridic, București, 2014, p. 586.

Întrucât la data de 1 februarie 2017 a intrat în vigoare Legea nr. 1/2017 privind eliminarea unor taxe și tarife, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative^[1], care a eliminat și obligația cumpărătorului autovehiculului de a plăti timbrul de mediu^[2] în momentul transcrierii acestuia în evidențe pe numele său, cazurile de nedefinitivare a procedurilor de înmatriculare vor scădea și, totodată, vor fi scoase din clandestinitate cele mai multe transferuri de proprietate în privința acestor vehicule intervenite în ultimii ani.

În plus, Ministerul Afacerilor Interne^[3] a elaborat de curând un proiect de act normativ – adoptat de Guvernul României la data de 18 august 2017 sub forma O.G. nr. 14/2017 pentru modificarea și completarea O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice^[4] –, prin care se urmărește să se stimuleze definitivarea procedurilor de transcriere a vehiculelor pe numele cumpărătorilor.

Astfel, în nota de fundamentare a Ordonanței de modificare a O.U.G. nr. 195/2002 se arată că se instituie **un mecanism de actualizare a informațiilor din evidența vehiculelor înmatriculate în România, în cazul în care intervine transferul dreptului de proprietate a vehiculului.**

Inițiatorul actului normativ observă că, deși art. 11 din O.U.G. nr. 195/2002, republicată, obligă cumpărătorul să transcrie pe numele său vehiculul achiziționat, în termen de 30 de zile, sunt și situații în care noii proprietari de vehicule rămân în pasivitate; motivele țin de indiferență sau, mai grav, de încercarea de a evita răspunderea juridică (în situația săvârșirii unor abateri de la normele privind circulația pe drumurile publice) sau chiar plata unor taxe.

Pentru a evita astfel de situații, instrumentele de control ale statului în ceea ce privește transferul dreptului de proprietate asupra vehiculelor au fost îmbunătățite, prin intervenții normative, dar și printr-un schimb de informații mai eficient. Se arată îmbunătățirile aduse legislației fiscale, dar se atrage atenția că actele de înstrăinare a vehiculelor sunt nule de drept dacă sunt încheiate cu încălcarea prevederii privind atestarea achitării tuturor obligațiilor de plată datorate bugetului local [art. 159 alin. (6) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală] și că transferul de proprietate devine efectiv numai după „validarea” de către organul fiscal. În plus, schimbul de informații amintit asigură informarea autorităților competente, care astfel au la dispoziție o informație certă că a intervenit transmiterea dreptului de proprietate a unui vehicul înscris în evidențe.

[1] M. Of. nr. 15 din 6 ianuarie 2017.

[2] Art. XII din Legea nr. 1/2017: „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 4 martie 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 37/2014, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă”.

[3] A se vedea http://www.mai.gov.ro/index05_1.html.

[4] M. Of. nr. 685 din 23 august 2017.

Mecanismele descrise asigură o protecție fostului proprietar, în sensul că situația sa în ceea ce privește actualizarea evidențelor privind vehiculele înmatriculate nu mai depinde doar de voința noului proprietar.

Cu toate acestea, pentru a asigura finalitatea procedurilor este necesară introducerea unui instrument eficient care (împreună cu schimbul de informații realizat între autorități) să-l determine pe noul proprietar să-și îndeplinească obligația de transcriere a transmiterii dreptului de proprietate.

Astfel, se introduce instituția juridică a **suspendării înmatriculării**, ca măsură de retragere provizorie a dreptului de utilizare a unui vehicul pe drumul public, aplicabilă din data de 20 mai 2018, care să intervină de drept în anumite condiții stricte prevăzute de O.U.G. nr. 195/2002 și care ar trebui să contribuie la crearea unui instrument complet de control și la normalizarea unei situații care afectează interesele private ale persoanelor, dar și interesul public.

Apreciem pozitiv demersul Ministerului Afacerilor Interne și, revenind la analiza obiectului juridic al acestei infracțiuni, subliniem că elementul vulnerant care pune în pericol siguranța circulației în astfel de cazuri rezidă din situația juridică a vehiculului, care nu prezintă garanții de bună funcționare din punct de vedere tehnic sau care, în cazul producerii unui accident de circulație^[1], nu poate fi depistat dacă șoferul părăsește locul faptei.

În unele state europene, cum este Germania, *autovehiculele purtătoare de plăcuțe de înmatriculare de garaj sau pe termen scurt nu sunt înscrise în Registrul național al vehiculelor înmatriculate din țara de origine*, iar din documentele prezentate la control nu rezultă în totalitate exigențele Directivei nr. 1999/37/CE a Consiliului din 29 aprilie 1999 privind documentele de înmatriculare pentru vehicule și creează obstacole în procesul de identificare a autovehiculului și a deținătorului său^[2]. O astfel de situație, în opinia autorului citat^[3], determină aplicarea art. 334 alin. (4) teza a II-a NCP, iar soluțiile contradictorii ale instanțelor^[4] reclamă intervenția Înaltei Curți, pentru a unifica jurisprudența.

^[1] Art. 75 din O.U.G. nr. 195/2002: „Accidentul de circulație este evenimentul care întrunește cumulativ următoarele condiții: a) s-a produs pe un drum deschis circulației publice ori și-a avut originea într-un asemenea loc; b) a avut ca urmare decesul, rănirea uneia sau a mai multor persoane ori avarierea a cel puțin unui vehicul sau alte pagube materiale; c) în eveniment a fost implicat cel puțin un vehicul în mișcare”.

^[2] Nota privind autovehiculele înmatriculate în alte state nr. 598664 din 21 septembrie 2015 a Direcției Rutiere din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, citată în C. SIMA, *Înțelesul expresiei autovehicul care nu are drept de circulație în România*, în Pro Lege nr. 1/2016, p. 89-90.

^[3] C. SIMA, *op. cit.*, p. 91.

^[4] C.A. București, dec. pen. nr. 75 din 20 ianuarie 2015 și nr. 32/A din 8 ianuarie 2015, prin care s-a considerat că fapta nu este prevăzută de legea penală și s-a pronunțat achitarea, respectiv C.A. București, dec. pen. nr. 435 din 20 martie 2015 și Jud. Alexandria, sent. pen. nr. 38 din 25 februarie 2015, definitivă prin neapelare, prin care s-a dispus condamnarea inculpaților aflați în situații analoge, toate citate de C. SIMA, *op. cit.*, p. 88.